

4. СПІЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

І.О. Женіленко

Національний університет харчових технологій

У сучасних умовах жодна країна не в змозі забезпечити ефективний, динамічний розвиток своєї економіки без співробітництва з іншими країнами.

В основі економічної інтеграції різних країн знаходиться міжнародний поділ праці, який обумовлює формування світогосподарських зв'язків [1].

Першою, найбільш поширеною формою цих зв'язків є світова торгівля. Вона існує поряд із такими формами, як створення світових ринків товарів, капіталу та робочої сили, науково-технічне і виробниче співробітництво, міжнародні валютно-грошові і розрахунково-кредитні відносини.

У міжнародній практиці спільне підприємництво виступає як сукупність різноманітних форм виробничо-господарської діяльності партнерів із декількох країн, в основі якої лежить поєднання зусиль, фінансових коштів, матеріальних ресурсів, довготермінової гарантії збуту товарів, систематичного оновлення продукції, науково-технічної та торговельної кооперації, участі у прибутках, розподілі технічних та інвестиційних ризиків.

Спільне підприємництво – це діяльність, що ґрунтується на співробітництві з іноземними підприємствами або підприємцями та на спільному розподілі прибутків і ризику від його здійснення, передбачає наявність власності у спільному володінні, яка управляється партнерами по спільному підприємстві. Кожен із партнерів робить свій внесок у створення підприємства, має право на отримання частки прибутку, адекватної внеску, а також на управління підприємством [2].

Усі ризики, пов'язані з діяльністю спільного підприємництва, розподіляються партнерами, як правило, згідно з розміром внеску. Це означає, що партнери повинні постійно знаходити єдині, переважно компромісні рішення.

Згідно з законом України “Про ЗЕД” серед видів ЗЕД виділяється спільна підприємницька діяльність. Спільним може бути підприємство будь-якої організаційно-правової форми, створене відповідно до законодавства України, якщо протягом року в його статутному фонді з'являється іноземна інвестиція, що становить не менше 20% статутного капіталу.

Створення спільних підприємств передбачається Господарським Кодексом України у п'яти організаційно-правових формах:

- 1) акціонерне товариство;
- 2) повне товариство;
- 3) товариство з обмеженою відповідальністю, додатковою;
- 4) командитне товариство [3].

Спільні підприємства виступають одночасно як форма використання іноземного капіталу і різновид організації та здійснення конкретної господарської діяльності, де відбувається безпосереднє зіткнення інтересів учасників.

При характеристиці спільного підприємництва на перший план виходить не стільки форма власності, як вид договору, на основі якого спільне підприємство створюється у якості конкретної юридичної особи і який обумовлює особливість його правової поведінки. Вступ до спільного підприємництва передбачає трансформацію майнових прав учасників у права зобов'язальні, які акумулюються установчим договором.

Один із аспектів дослідження спільного підприємництва як форми залучення іноземного капіталу передбачає аналіз законодавства про іноземні інвестиції. Незалежно від розбіжностей в концептуальному підході у розв'язанні цієї проблеми для законодавства будь-якої країни спільним залишається одне: регулювання іноземних інвестицій – це регулювання діяльності, що здійснюється в умовах "чужої" держави. Це означає, що правове становище іноземного інвестора є вразливим незалежно від конкретної суспільно-політичної ситуації на конкретному етапі розвитку тієї чи іншої держави.

Завдяки вдало розробленій політиці регулювання прямих іноземних інвестицій багато спільних підприємств демонструють вищі порівняно з середніми по країні обсяги вкладання капіталу, продуктивність праці, ефективність виробництва та питому вагу в експорті [4].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності / Коваленко Л.О., Голуб В.М. та ін. – К.: Слово, 2009. – 232 с.
2. Мищенко В.А. Путівка в менеджмент ВЕД / Мищенко В.А., Соловьева Л.В. – Харьков: Фактор, 2009. – 384 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки / Козак Ю.Г. – К.: ЦУЛ, 2009. – 630 с.
4. Гаевская О.Б. Управление международным сотрудничеством / Гаевская О.Б. – К.: МАУП, 2002. – 162 с.

Науковий керівник – Осадчук О.П., к.е.н.